

De Saamwerker

Orgaan van de bond
van Christelijke
Gereformeerde
Mannenverenigingen
in Nederland

80ste jaargang
september 2023

Mannenbond
CGK

3

PAGINA IN DIT NUMMER:

- 2 Van de voorzitter
- 3 Meditatie
- 5 Boekbespreking
- 6 Bijbelstudie Hosea 7 & 8
- 10 Door de wereld gaat een woord 7
- 13 Nieuws uit Veenendaal
- 15 Overlijdensbericht
- 16 Sprekers themadagen 2023

Colofon

Uitgave van de Bond van Christelijke Gereformeerde Mannenverenigingen in Nederland

Internet: www.mannenbond-cgk.nl

Verschijnt 4x per jaar

Volgende uitgave D.V. medio december

Commissie van redactie

A. Kok, Veenendaal
ds. C.J. Droger, Vlaardingen

Redactieadres

A. Kok
Regentesselaan 66
3905 GX Veenendaal
telefoon: 0318-529646
akok@kliksafe.nl

Secretariaat

A. Kok
Regentesselaan 66
3905 GX Veenendaal
telefoon 0318-529646
e-mail: administratie@mannenbond-cgk.nl
(voor boekrecensies, ledenadministratie e.d.)

Abonnement

Leden € 15,- per jaar
Niet-leden € 20,- per jaar
Losse nummers € 5,- per exemplaar
Postgiro NL23INGB0000992401 t.n.v.
Bond van Chr. Geref. M.V. te Zeist

© Bond van Christelijke Gereformeerde Mannenverenigingen in Nederland

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden openbaar gemaakt of vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of uitgezonden, hetzij elektronisch, mechanisch door middel van fotokopie, microfilm, opname of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende op het auteursrecht.

Van de voorzitter

De zomervakantie ligt weer achter ons. Ik hoop dat het voor u een tijd van rust, ontspanning, genieten en geestelijke laving is geweest. Nu wacht en wenkt een nieuw kerkelijk seizoen. Een periode waarin ook de mannenverenigingen binnen ons kerkverband weer hopen samen te komen. Ik ga ervan uit dat de voorbereidingen voor het nieuwe seizoen intussen zijn getroffen en dat de eerste avond intussen geschiedenis is of binnenkort wordt gehouden.

Ik weet niet hoe u erin staat, maar ik kijk er weer naar uit om de mannenbroeders te ontmoeten. Allereerst op de avonden waarop de mannenvereniging hoopt samen te komen. Ook al zijn we met een klein getal, de avonden zijn immer de moeite waard en er valt veel te leren, ook voor een dominee. Ik ga eigenlijk altijd met een dankbaar gevoel naar huis na een avond van de mannenvereniging. Ik hoop dat u dat ook mag doen. Ik zie er naar uit om velen van u te ontmoeten op de aanstaande bondsdag. Verderop in dit nummer leest u daar meer over.

Ten slotte denk ik aan de broeders die al jarenlang lid van de mannenvereniging zijn en de avonden niet meer kunnen bijwonen. U leest nog wel ons blad en vandaar dat u ook dit stukje leest. Ik kan me voorstellen dat u de bijeenkomsten mist en wat daar gebeurt. Ik hoop dat ons blad voor u tot zegen zal zijn en dat de HEERE u in de avond van uw leven nabij is.

Een liefdevolle groet, broeders!
Ds. C.J. Droger

Twee volgelingen

Johannes 1: 37:
“En de twee discipelen hoorden hem dat zeggen en zij volgden Jezus”
Johannes 1: 40m:
“En bleven die dag bij Hem”
Johannes 15: 5m:
“Wie in Mij blijft (...) draagt veel vrucht”

Wie zijn de eerste volgelingen van Jezus nadat Jezus Zich in het openbaar laat zien als Hij 30 jaar is? Dat zijn twee mannen: Andreas en Johannes.

Andreas is niet de meest bekende volgeling van Jezus. Hij staat in de schaduw van zijn broer Simon Petrus (vers 41). Hij is ‘de broer van’. Andreas is bescheiden, hij loopt niet voorop.

En dan die andere volgeling: Johannes, de schrijver van dit evangelie. Johannes noemt uit bescheidenheid zijn eigen naam niet; als hij het over zichzelf heeft, heeft hij het over ‘de discipel die Jezus liefhad’. Johannes heeft net als Andreas ook een broer: Jakobus, die ook een discipel van Jezus werd. Jezus gaf hen de bijnaam ‘zonen van de donder’ omdat ze nogal opvliegend, onstuimig waren.

Andreas en Johannes zijn verschillende mannen. Ze komen uit een verschillend gezin. Toch zijn er allerlei overeenkomsten. Want ze komen allebei uit Galilea. Ze zijn ook allebei visserman. Ze zijn beiden nog jong. Ze zijn samen discipel van Johannes de Doper.

Hoe is dat gegaan?

Zijn Andreas en Johannes uit nieuwsgierigheid gaan luisteren naar de Doper? In ieder geval zijn ze in aanraking gekomen met de

W.A. Capellen

prediking van Johannes de Doper. De ernstige, ontdekkende preken van de Doper maakten indruk, legden beslag, lieten hen niet los. Ze gaan horen bij de discipelkring van Johannes de Doper. Maar dan wijst hun meester, die de wegbereider van Jezus is, op een dag Jezus aan: “Zie, het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt!” Zijn zij erbij als De Doper Hem aanwijst? De volgende dag doet Johannes de Doper precies hetzelfde als hij Jezus opnieuw in zicht krijgt en Hem ziet wandelen: Zie, het Lam van God! Bij Hém moet je zijn, Hém heb je nodig! Hij is de van God gegeven Zaligmaker.

Wat doen deze volgelingen van Johannes de Doper?

Ze ‘lopen over’ naar Jezus. Beide mannen gaan Jezus volgen. Het Griekse woord laat zien dat zij hun oren aan Jezus geven. Ze zijn verlegen om Zijn onderwijs. En... ze krijgen onderwijs van Meester Jezus.

Waarin zijn ze onderwezen?

Johannes vertelt het ons niet. De Heilige Geest deelt het niet mee. Maar het zal ongetwijfeld over de Persoon en het werk van de Heere Jezus zijn gegaan. Jezus zal deze twee hebben onderwezen in de Schriften zoals Hij later zou doen met die twee wandelaars die na Zijn opstanding uit de dood uit Jeruzalem naar Emmaüs lopen.

Nog steeds, ook in de 21e eeuw, maakt Jezus door Zijn Geest volgelingen. Dat is een groot wonder. Van huis uit loop ik aan de hand van de boze. Wij hebben ons oor, ons hart aan de duivel gegeven. We zoeken onze eigen eer en niet de eer van God.

Dat is een diepe zonde. Wat een genade als je dat hebt gezien, daaraan bent ontdekt en oog en hart kreeg voor het Lam van God. Wat een genade als je volgeling van Hem bent geworden. De manier waarop dat gebeurd, kan verschillend zijn. De één wordt plotseling als een magneet getrokken naar Jezus. Een ander wordt heel anders tot Jezus geleid. Het gaat er echter om dat we volgeling worden, gehoorzaam buigen voor het Woord van God en met onze zonden de toevlucht leren nemen tot de Heere Jezus. Het gaat erom dat je leerling van Jezus wordt én blijft.

Want een volgeling van Jezus is een leerling van rabbi Jezus Die onderwijs geeft. En raak je dan ooit uitgeleerd? Je moet als volgeling nog zoveel afleren en aanleren. Je moet afleren je te laten leiden door je gevoel. Je moet steeds meer leren wie jezelf bent en wie Jezus is zodat je meer en meer op Hem gaat vertrouwen.

Je moet leren tegen karakterzonde te strijden zodat je het beeld van Jezus gelijk wordt. Je moet leren te volharden in het geloof. Je moet leren het geloof in praktijk te brengen. Je moet leren jezelf te verloochenen. Onderwijs krijgen op de school bij Jezus is een groot voorrecht want aan Zijn voeten wordt je gezegend. En gezegend door Hem zul je tot een zegen zijn voor anderen. Je leven gaat vrucht dragen voor God en Zijn Koninkrijk als je bij Jezus blijft, in Hem blijft (Joh.15:5).

Dát is het geval bij Andreas en Johannes. Zij “bleven die dag bij Jezus.” Niet alleen die dag, maar ook daarna. Ze zijn vanaf die dag verbonden aan Jezus met koorden van liefde. Ze blijven bij Jezus. Ze blijven in Jezus. Ze leven van Zijn woorden. Zó dragen ze veel vrucht voor Hem Die de Wijnstok is, zoals hun Meester het graag ziet (Joh.15:8).

Hoe dan?

Andreas mag zijn broer Simon tot Jezus leiden. Zo komen we hem, als we hem later in de Bijbel tegenkomen, steeds weer tegen. Andreas is de man die anderen tot Jezus leidt, bij Jezus brengt. Als Jezus duizenden mensen toesprekt en de discipelen rond etenstijd de opdracht geeft de mensen te voeden, brengt Andreas een jongetje met vijf broden en twee vissen bij Jezus. Het is niet veel wat deze jongen heeft. Het is veel en veel te weinig. Dat beseft Andreas maar al te goed. Andreas weet ook niet hoe het verder moet. Maar hij denkt groot van Jezus. Daarom stuurt hij het jongetje niet weg, maar leidde hij hem tot Jezus (Joh.6: 8,9).

En later, als Grieken bij Filippus komen met de vraag dat zij Jezus willen zien, meer over Hem willen weten, weet Filippus niet zo goed wat hij met deze vraag aan moet. Wat doet hij? Hij vraagt advies aan Andreas. En wat doet Andreas? Hij brengt deze vraag bij Jezus. (Joh.12:22). Andreas leidde Petrus én het jongetje met de vijf broden en twee visjes én de Grieken met hun vraag tot Jezus. Zó draagt zijn leven vrucht voor Christus. Waarom? Omdat hij blijvend verbonden is aan de Wijnstok Christus.

En dat geldt ook van Johannes. Hoe draagt hij vrucht? Er zijn uitleggers die wijzen op het woordje ‘eerst’ in vers 42. Andreas vond eerst zijn broeder Simon. Eerst in de zin van: hij was Johannes voor. Maar Johannes heeft zijn broer, zijn broer Jakobus, óók verteld wie hij gevonden heeft. Net als Andreas. Hij kon niet meer zwijgen van Jezus, de Christus, de Middelaar, de Borg, de Zaligmaker. Moet je het woordje ‘eerst’ op deze manier lezen? In ieder geval is het duidelijk: óók Johannes leidt anderen tot Christus.

Hoe draagt hij vrucht?

Door woorden van Jezus door te geven aan anderen en hen te wijzen op wie God in Christus voor hen wil zijn. Johannes gaat schrijven. Hij schrijft een evangelie; het evangelie naar Johannes. Hij schrijft drie brieven; 1, 2, 3 Johannes. Hij schrijft het laatste Bijbelboek; Openbaring. Met allerlei woorden wil hij mensen aansporen tot Christus te gaan en met Hem te leven. Hij wil bemoedigen en troosten, aanvuren en aansturen. Daarom schrijft hij, geleid door de Heilige Geest, over leven en dood, waarheid en leugen, licht en duisternis, liefde en haat, over een toekomst vol van hoop voor ál Gods kinderen. Bovendien heeft Johannes leiding gegeven aan de gemeente in Jeruzalem en die van Efeze. Zó mag hij vrucht dragen.

En wij?

Een nieuw seizoen ligt voor ons. We komen als mannen weer bij elkaar om de Schrift te bestuderen, erover door te spreken. De Bijbel gaat open want volgelingen van Jezus zijn en blijven leerlingen. De Heilige Geest wil deze woorden gebruiken zodat we vrucht kunnen dragen. Misschien wel als een Andreas; bescheiden, op de achtergrond. We brengen allerlei vragen en moeilijke situaties van anderen bij Jezus. Of als een Johannes; al schrijvend, wellicht door middel van een kaartje, moedigen we de ander aan om te leven als volgeling van Christus en te leven van het offer van Christus. Laat je leven maar eenvoudig leiden door Hem.

Wie het Lam volgt, van genade leeft, Zijn onderwijs ter harte neemt, in Hem blijft, komt veilig aan in het nieuwe Jeruzalem (Op.14: 4). De Heere zal Zelf onze Leidsman wezen en leren hoe we wandelen moeten. Net zo lang totdat Hij ons thuis haalt. Soli Deo gloria!

Boekbespreking

Bevindelijke prediking:
Hoe, door wie en waartoe,
door Maarten Wisse (red.)

Bevindelijk gereformeerden vormen een herkenbare groep onder Nederlandse protestanten. Kerkelijk zijn het zowel hervormden als gereformeerden (of zelfs hervormd-gereformeerde protestanten). De gemeenschappelijke soortnaam verwijst naar ‘bevinding’ of ‘bevindelijkheid’ als kenmerk van het ware geloofsleven. En daarin spelen kerkdiensten en preken een wezenlijke rol. Maar wat is eigenlijk een bevindelijke preek? Hoe komt die tot stand en wat wordt ermee beoogd? Er verscheen in 2019 een heel profschrift over en in aansluiting daarop organiseerde het Dutch Bible Belt Network een studiedag. Deze bundel is daarvan het resultaat. Diverse auteurs benaderen ‘bevindelijke prediking’ als een theologisch (homiletisch) en antropologisch (historisch) samenspel van vaardigheden, verwachtingen en vooroordelen rond de veronderstelde werking als voertuig van Gods Woord en Geest.

De bijdragen zijn van Arie Schot, John Exalto, Arie van der Knijff, Fred van Lieburg, Theo Plezier en Maarten Wisse.

A. Kok

Hosea 7 & 8

Hosea 7

De slapende bakker

De Heere geeft hier in dit hoofdstuk een aantal voorbeelden die de huidige status van het volk Israël beschrijven. Het eerste beeld zien we in de verzen 3 tot en met 9. Brood bakken was toen, net als nu, vaak nachtwerk. 's avonds wordt het deeg klaar-gemaakt en moet het rijzen voordat het gebakken kan worden. Vers 6 is lastig te vertalen want Hosea gebruikt bijzondere, poëtische taal en beelden met een dubbele betekenis. Kijk maar naar vers 6. De HSV vertaling kiest ervoor om de strekking weer te geven terwijl de NBG 1951 en de Statenvertaling meer vasthouden aan een letterlijke vertaling. Maar het beeld wordt wel duidelijk. De bakker slaapt en de oven brandt zachtjes, maar je hoeft het maar even op te stoken of de vlammen slaan eruit. Israël is als die bakker. De zonde smeult in hun hart. En er hoeft maar iets te gebeuren en de vlammen slaan eruit. In vers 7 wordt er gesproken over rechters en koningen. Het doet denken aan een spannend boek. Met intriges aan het hof. Maar er zit meer in. Kijk maar naar het begin van vers 7. Allemaal hebben ze het hart van een brandende oven. Een vuur dat steeds meer brandstof nodig heeft. Maar zelfs al smeult het, een beetje brandstof en de vlammen laaien weer op. Zo is een mensenhart. Het kan jouw hele leven verwarmen. Maar het kan ook omslaan in een inferno dat alles verteert.

De verbrande koek

Het tweede beeld dat we tegenkomen in Hosea 7 is eentje die velen van ons wel herkennen, want koken en bakken is voor

Ds. D. van der Wal

velen een echte liefhebberij. Als je een beetje van het bakken bent weet je dat één instrument in de keuken onmisbaar is: de kookwekker. Want tijd is soms je grootste vijand tijdens het bakken. Hoe goed je ook je best doet, als je de tijd vergeet kun je het wel weggooien. Dat is ook het beeld dat de Heere gebruikt in de verzen 8 tot en met 10. Efraïm (andere naam voor Israël) is een koek die niet omgekeerd is. Israël als een half verbrande pannenkoek. Waarom? Kijk maar naar vers 8: Efraïm, met de volken vermengt het zich. En zie ook het begin van vers 9. Vreemden verteren zijn kracht, maar zelf merkt hij dat niet. Wat de Heere daarmee wil zeggen is dat Israël zich op allerlei manieren ging vermengen met andere volken. Dat deden ze op gelovig gebied. Politiek gingen ze allerlei samenwerkingsverbanden aan in de hoop gered te worden. Cultureel namen ze ook veel van de andere volkeren over. Kortom: Israël deed steeds meer water bij de wijn tot er op het laatst bijna geen wijn meer overbleef.

Dat staat haaks op hun roeping als een volk. Denk aan Leviticus 20. Zij zouden zo moeten leven dat ze tot een zegen zijn voor de wereld. Israël zou een helder getuigenis moeten geven van Wie God is. Maar door iets te vermengen wordt het zwakker. Ook in het Nieuwe Testament zien we dit terug (in o.a. Joh. 15 vers 19 en 1 Petr. 2 Vers 9). Als je gelooft in de Heere dan ben je anders. Je bent wel in de wereld maar niet van de wereld. En dat houdt ons dan toch ook een spiegel voor. Want wat ziet de wereld aan ons van God? Op welke

manier zijn wij ambassadeurs van de Heere? Hoe kunnen wij getuigen als wij net zo praten, denken en doen als de mensen om ons heen?

De onnozele duif

Het derde voorbeeld dat we zien is ééntje uit de natuur. Dat zie je in de verzen 11 tot en met 15. Efraïm is als een duif, onnozel. Een duif is klein en onopvallend. Het is een klein diertje dat best wel kwetsbaar is. Zo was Israël ook. Maar er staat meer. Deze duif is onnozel. Je bent aan het autorijden en er zit voor je een duif op de weg. Wat doet zo'n dier dan? Hij fladdert op het laatste moment weg, en vaak ook nog net een andere kant op dan je zou verwachten. Zo is Israël ook! Ze vluchten weg in angst. De ene keer naar Egypte toe. De andere keer naar Assyrië toe. Hij ziet het gevaar te laat, en als hij ziet vlucht hij recht in een ander gevaar. Het vertrouwen op mensen zorgt voor menselijke oplossingen. En die zijn altijd gebrekkig. Dat terwijl het de Heere is die alles geeft wat we nodig hebben. De vraag is: Durven wij daarin te vertrouwen? Is dat nu echt je houvast? Dan ben je geen onnozele duif die verschrikt wegstuift als er ergens wat gebeurt. Dan mag je vertrouwen hebben. Maar met grote zegen komt ook een grote verantwoordelijkheid. Want de Heere laat dit beeld zien met een reden. God zal ze moeten straffen voor hun gedrag als het volk zich niet bekeerd. De Heere doet niets liever dan opvangen en beschermen. Maar dan moet je niet als een duif wegvlugten. Dan zoek je zelf je eigen ondergang op.

Hosea 8

Elke eerste maandag van de maand klinkt om twaalf uur s' middags het luchtalarm. Om te testen of ze het nog goed doen.

Maar als je dat geluid op elk ander moment hoort moet je in beweging komen, je loopt dan gevaar! Dat geluid klinkt ook aan het begin van Hosea 8. De sirene gaat, de bazuin moet aan de mond gezet worden. Want Gods oordeel komt in de vorm van een vijand die Israël zal aanvallen. En dan komt de reactie van het volk in vers 2. Het staat er een beetje ingewikkeld, maar er zijn daar als het ware drie spreekwoorden die achter elkaar een paar woorden spreken. Mijn God! Wij, Israël, kennen U! Ze spreken zichzelf moed in. Die bijzondere band die God met ze heeft gaat toch niet zomaar over? Maar ze zijn zichzelf aan het voor de gek houden. Wat kleine kinderen ook wel doen als ze verstopperij spelen. De handen voor de ogen en dan zien ze je niet. Dat is wat Israël hier doet. Maar zolang het alarm rinkelt heb je nog de kans om bij Hem terug te komen. Daarom klinkt die waarschuwing!

Doe-het-zelf mentaliteit

In vers 3 komt de Heere met Zijn aanklacht. Israël heeft het goede verstoten. Daarmee wijst de Heere op Zichzelf. God aan de kant schuiven is al het goede opgeven. En let ook even op hoe de Heere dit onder woorden brengt. Het is niet zo dat het volk Israël niet het goede doet. Maar het grote punt is: Israël heeft een keuze gemaakt. Terwijl in vers 2 hun mond nog vol godsdienstige taal is hebben ze de Heere al bij de deur gezet. En als je dat doet, dan gaat de Heere ook weg. En niet alleen Hij, ook alles wat Hij wil geven verdwijnt. Daarom neemt de Heere zo hoog op. Toen en nu. Want wij lopen hetzelfde gevaar. De mond vol over God en Jezus maar ondertussen Hem aan de kant schuiven door hoe we leven. Hoe Israël dat deed? Dat zien we in vers 4. "Zij hebben koningen aangesteld, maar buiten Mij om; zij hebben vorsten aangesteld, maar zonder Mij erin te kennen.

Van hun zilver en hun goud hebben zij voor zichzelf afgodsbeelden gemaakt, zodat zij uitgeroeid zullen worden.”

Eigen koningen

Het eerst probleem is dat ze hun eigen koningen hebben aangesteld, buiten God om. Maar is dat nou echt zo erg? Wij groeien allen op in een democratie, waarin het volk zelf haar vertegenwoordigers en leiders kiest. Waarom zou de Heere daartegen zijn? Let even op de bijzinnen. Buiten Mij om. Zonder Mij erin te kennen. De koning van Israël was als afgezant en ambassadeur van de Heere aangesteld. Hij moest namens God het volk besturen zoals God dat van Hem vroeg. Die afhankelijkheid van God hebben ze bij het grofvuil gezet en zijn eigen wegen gegaan.

Eigen godsdienst

Het tweede probleem zijn de afgoden in het tweede stuk van vers 4. En dat was niet alleen in beeldspraak zo. In de tijd van koning Jerobeam bijvoorbeeld zijn er twee gouden beelden gemaakt. Er kwam één in Bethel te staan en één in Dan. Mooi verspreid over het land, zodat de mensen niet al te ver hoefden te reizen om te kunnen offeren aan die afgoden. Lekker efficiënt. Je geloof invullen zoals jij dat wil. De gouden beelden zijn verdwenen. Maar het gevaar dat Israël hier loopt lopen wij ook. Dat we van de Heere en Zijn Woord een soort keuzemenu maken.

Israël ging politiek en Godsdienstig gezien zelf aan de knutsel. Waarom is dat zo'n probleem? Omdat ze ten diepste met God alleen niet genoeg namen. Ze moesten er nog wat bij hebben. Omdat ze bang waren dat de Heere hen niet zou kunnen helpen? Omdat ze het gevoel hadden zelf ook wat te moeten bijdragen? Het zijn vragen die

ook bij jou en u kunnen spelen op de achtergrond. Het kan alleen al daarom heel heilzaam zijn om zo'n tekst als deze eens flink laten schuren in ons leven.

Je oogt wat je zaait

De koningen beloven zekerheid en de afgoden bieden valse welvaart en voorspoed. Maar in plaats daarvan vreten ze Israël op. Niet volledig op God vertrouwen is niet op God vertrouwen. En niet op God vertrouwen is je leven verliezen. En het is niet zo dat Israël dit allemaal zomaar overkomt. Kijk maar naar vers 7. Je oogst wat je zaait. Je ziet het in de natuur: Goede zaad, onder de juiste omstandigheden, geeft een goede opbrengst. Een mens zaait wat af door de dag heen. De dingen die je zegt. De dingen die je doet. Alles wat je doet of niet doet heeft gevolgen. Voor jezelf en vaak ook voor de mensen om je heen. Soms zijn die gevolgen ingrijpend, soms zijn ze niet waarneembaar of meetbaar. In elk geval ontgaan God het niet. Elk woord en elke daad wordt door God naar waarde gewogen en beoordeeld. Een mens is óf bezig met en voor zichzelf, óf met en voor God. De woorden van Hosea doen een beetje denken aan wat Paulus schrijft in Galaten 6 vers 7-9. Wees je bewust van de dingen die je doet en zegt. Zie het als zaadjes, wat kan eruit komen? Groeit er iets uit op dat is tot eer van God en tot hulp van je naaste?

Wie niet horen wil?

Kijk maar naar vers 12. Al schrijf Ik voor hen Mijn wet in tienduizendvoud, toch beschouwt men die als iets vreemds. God heeft Zijn aanwijzingen gegeven. Weer genade. Hij hoefde het niet te doen, maar om de mensen op de goede weg te helpen deed Hij het toch. En ook de hoeveelheid is genade. Niet één of twee keer, niet drie of vier. Nee, er staat: in tienduizendvoud.

Ontelbaar vaak. Wij hadden waarschijnlijk de moed allang opgegeven. Maar God niet. God is trouw aan wat Hij belooft heeft. Als je het op zo'n manier ziet zit er naast een indringende waarschuwing ook een troostvolle boodschap in. Want als God zoveel geduld heeft met deze mensen, dan is er ook hoop voor jou en mij. God is nog steeds met Zijn volk bezig. Het gaat over oordeel. Dat stelt ons de vraag. Draag ik zelf die consequenties? Dan ga ik verloren. Dat overleef ik niet. Of ken ik Iemand die dat oordeel heeft gedragen? Iemand met een hoofdletter, Jezus Christus. Hij is aan het kruis gegaan om dat oordeel genadig weg te nemen.

Gespreksvragen

1. In Hosea 7 zien we het beeld van ons hart als een oven waar het vuur in smeult. Op welke manier kan dat beeld ons helpen in ons persoonlijk geloofsleven?
2. Hosea 7:8-10 is een waarschuwing tegen het water bij de wijn doen. Zou deze waarschuwing in onze tijd ook van belang zijn voor de gemeente van Christus? Waarom wel/niet? En op welke manieren zouden we hiermee om kunnen gaan?
3. Aan het einde van Hosea 7 wordt Israël vergeleken met een onnozele duif. De verkeerde kant op vluchten in tijden van gevaar was niet alleen toen een gevaar. Hoe zien wij dat in deze tijd?
4. Hosea 8 is als een sirene. Het geluid klinkt hard en onaangenaam, maar het is levensreddend. Op welke manieren klinken er in ons geloofsleven "sirenes"? En op welke manier gaan wij daarmee om?
5. Eigen goden en eigen koningen waren een groot gevaar voor Israël. Maar wat kunnen/moeten wij hiermee?
6. De Heere spreekt met "twee woorden", oordeel en redding. Hoe zien we dat terug in de Persoon van de Heere Jezus?

Door de wereld gaat een Woord

Handelingen 28

Dit hoofdstuk geeft ons twee plaatsen weer, waar het Evangelie gebracht is in Europa, nl op Malta en in Rome. Daarmee gaat 1:8 in vervulling: tot aan het uiterste der aarde. Van Jeruzalem naar Rome.

Malta

Na een turbulente reis komen allen behouden aan land. Dit blijkt het eiland Malta te zijn. De naam is het eerst aan het eiland gegeven door foenicische zeelui. De betekenis van het kanaänietische woord ‘Melita’ is ‘toevluchtsoord’. Steunpunt voor het verkeer van Oost naar West. 237 km² groot. Op het platteland werden olijven en koren verbouwd. In de fabrieken werden gewaden en kussens vervaardigd. Naast inheemse bevolking ook romeinse burgers en oud-soldaten van Caesar op Malta gevestigd. In 218 v.Chr. onder Romeins bewind.

Grieken en Romeinen noemden alle andere volken ‘barbaren’ (SV), inlandse bevolking (HSV). Tekent distantie van de beschaafde Griek of Romein die deel had aan de hellenistische cultuur. Men wordt gastvrij ontvangen (filantropie; algemene genade). In de oudheid werden schipbreukelingen vaak beschouwd als een welkome buit en tot slaven gemaakt.

Paulus is niet te beroerd om mee te werken. De inwoners zijn bijgelovig. Men meent dat Paulus een crimineel is, die alsnog door de wraakgodin (Dike, godin van de rechtspraak en straffende vergelding)

J. van Walsem

wordt gestraft. Op het moment dat Paulus geen hinder ondervindt (vgl. Luk. 10:19 en Mk. 16:18), wordt hij als god vereerd (vgl. 14:11). Zolang de Heere nog een taak voor ons heeft, zal Hij ons bewaren.

Opnieuw wordt de vriendelijke ontvangst door de heidenen benadrukt (7). Bij ‘ons’ kunnen we tenminste denken aan Paulus en Lukas (de ‘wij-gedeelten’ uit Handelingen), maar uiteindelijk was men met 276 zielen (27:37). De rode loop (SV), buikloop (HSV; dysenterie) kan uiteraard het leven bedreigen (uitdroging). Op het gebed (het is dus Gods werk) wordt Publius, een leidende persoonlijkheid uit de Maltezer elite, genezen. Andere genezingen volgen. Het zijn tekenen van het koninkrijk. Het tekent de macht van Jezus Christus. We lezen niet van geestelijke vrucht of van het ontbreken ervan. Wel van groot eerbetoon (10). Later zal Paulus schrijven dat hij Trofimus op Malta ziek heeft achtergelaten (2 Tim. 4,22).

Rome

Men maakt opnieuw gebruik van een (graan)schip uit Alexandrië (Egypte, de graanschuur van het gebied rond de M.Z.). Castor en Pollux zijn afkomstig uit de Gr. Mythologie, zonen van oppergod Zeus en Leda; ze werden beschouwd als beschermers van o.a. reizigers en zeevarenden. Hun beeld stond aan beide kanten van de voorplecht opgesteld. Opnieuw bijgelovig. Syracuse ligt op Sicilië. Het traject van Regium tot Puteoli is ca. 350 km. Regium

is de eerste stad op het vasteland van Italië. Puteoli was destijds de voornaamste haven van It. voor de handel overzee. Daar zijn broeders, medechristenen, bij wie men een week blijft. Er is een geestelijke band, geestelijke familie. Zie Hand. 9:17 voor de diepe betekenis hiervan in Paulus’ leven. De gemeenschap der heiligen als geschenk uit de hemel. De Heere is er al geweest. Paulus komt naar Gods belofte in de hoofdstad van het Imperium Romanum aan. O.a. via de beroemde Via Appia, aangelegd in 312 v. Chr door Appius Claudius Caecus. Een gedeelte liep door de zgn. Pontijnse moerassen. Het Romeinse wegennet dienstbaar aan Christus. De halteplaats ‘Appiusmarkt’ lag 65 km. van Rome verwijderd. Eerste afvaardiging van christenen uit Rome, waar dus al een gemeente is. Eerder in Hand. lezen we over Aquila en Priscilla. De tweede delegatie treft de apostel bij Tres Tabernae, de ‘drie herbergen.’ Lucas gebruikt een woord dat ook gebruikt wordt voor het binnenhalen van hooggeplaatste personen door de burgers van Rome. Hoe verder de stad uitliep, hoe groter het eerbetoon. Zo loopt de keizerlijke residentie uit voor Koning Jezus. Paulus dankt God voor de aanwezigheid van christenen in Rome. De ontmoeting met medegelovigen is bemoedigend. Ook de apostel is een mens die moedeloos kan zijn. God weet ervan (Ps. 103:7 berijmd).

Het slot van Handelingen (28:31) wijst terug naar 1:8. Gods heil bereikt de einden der aarde. Paulus ontvangt de lichtste vorm van gevangenschap. Hij zoekt contact met de leiders van de joodse gemeente. De apostel wil weten of zij hun invloed tegen hem willen laten gelden aan het keizerlijke hof. Paulus erkent hen als broeders naar het vlees en verduidelijkt zijn positie. Het gaat om de hoop van Israël! Deze is

in Jezus de Messias werkelijkheid geworden. De aan Israël geschonken belofte van de opstanding der doden, het leven van de toekomstige eeuw (23:6; 24:15; 26:6,21). De messiasbelijdende Joden worden als joodse groepering gezien. Tegelijk ontmoeten volgelingen van Jezus verzet.

Opnieuw eerst een ontmoeting met de Joden. Voor een groter gehoor en toegespitst op de prediking. Het wervend getuigenis heeft als inhoud dat Jezus de Christus der Schriften is, de beloofde Messias. Een hele dag is Pls bezig met de poging zijn volksenoten voor dit getuigenis te winnen. Opnieuw twee reacties: geloof en ongeloof. Wat dunkt u van de Christus? Waar Israël het heil in Christus afwijst, gaat het naar de heidenen (Jes. 49:6). Het verzet van Israël vermag het plan van God inzake het heil voor de volken, waarvan wet en profeten getuigen, niet blokkeren. Het proces tegen Paulus schiet niet op. Twee jaar in voorarrest! Ondertussen verbreidt hij het Evangelie. Het Woord is niet gebonden, al is Paulus aan huis gebonden. Velen hebben het Evangelie gehoord, uit Joden en heidenen, ook de bewakers. De overheid geeft op dat moment ook ruimte aan de Evangelieverkondiging. Dat zal nog veranderen. Triomf: Onverhinderd!

Gespreksvragen

1. Kunnen we de menselijke gastvrijheid toeschrijven aan de algemene genade? Welke verantwoordelijkheid hebben wij als het gaat om de opvang van vluchtelingen en om het betonen van menslievendheid (filantropie)?

2. Wat betekent het voor u, dat de Heere u zal bewaren, zolang Hij nog een taak op aarde voor u heeft?
3. Op het gebed wil de Heere genezen, maar niet altijd. Hoe denkt u over gebedsgenezingsdiensten in het licht van het feit dat wij een complete Bijbel hebben? Wat zijn de gevaren van een 'welvaartsevangelie'?
4. Wat houdt het woord 'broeder' in Bijbels licht in? Wat is de rijkdom en wat is de roeping? Hoe functioneert dit binnen de praktijk van kerk en gemeente?
5. Herkent u het moed putten uit de voortgang van Gods werk en uit ontmoetingen met medechristenen? Kunt u een voorbeeld geven van een bemoedigende ervaring in uw eigen leven? Hoe kunt u anderen bemoedigen?
6. Jezus Christus is de vervulling van de Hoop. Wat maakt het geloof in de opgestane Levensvorst uniek? Waarom scheiden hier de wegen? Wat dunkt u van de Christus?
7. Hoe kunt u in uw – soms kleine – leefwereld een getuige van Christus zijn? Hoe is het heilsplan van God tot troost?
8. Lees H.C. 48, vr. en antw. 123. Hoe komen hierin de verbreiding van het Woord in de wereld, maar ook in de kerk in het eigen hart en leven samen? Wat herkent u hiervan in uw eigen leven?
9. Waarom is het een voorrecht als de overheid de voortgang van het Evangelie niet verhindert? Hoe moeten we omgaan met deze bijzondere situatie?

Nieuws uit Veenendaal

A. Kok

Het derde nummer van 'De Saamwerker' 3-2023 is weer verschenen. De zomerperiode is weer voorbij. Wat gaat de tijd toch snel. Er is in de achterliggende tijd weer veel gebeurd. We leven in een heel onrustige tijd, wanneer we letten op natuurrampen, de situatie in Oekraïne en niet te vergeten de politieke situatie in eigen land. Spurgeon heeft eens gezegd: 'leg de krant maar eens naast de Bijbel.' Wanneer we dat doen, komen we tot de ontdekking dat het voetstappen zijn van de naderende komst van de Heere Jezus.

In de achterliggende tijd is er ook droefheid gekomen in diverse gezinnen. Ook zijn er leden van een aantal mannenverenigingen overleden. Diegenen die hierdoor verdriet hebben, wensen we de nabijheid van de Heere toe. We denken op dit moment aan het overlijden van br. Henk Hakvoort uit Wierden. Hij was lid van de mannenvereniging van Almelo en was ook een aantal jaren, namens het district Twente, lid van het bondsbestuur. Hij was een gewaardeerd bestuurslid. Op een rustige, principiële wijze had hij zijn plaats in ons midden. We zagen zijn gezondheid minder worden. In 2022 was hij genoodzaakt terug te treden. Hij mocht het, door genade, van de Heere verwachten. Niet alleen voor de tijd, maar bovenal voor de eeuwigheid. De rouwcirculaire vermeldde de volgende woorden: Die God is ons een volkomen zaligheid; bij de HEERE, de Heere, zijn uitkomsten tegen de dood. Psalm 68: 21.

We wensen zijn echtgenote en zijn gezin Gods ondersteuning en troost toe.

Wat de verenigingen betreft, u zult inmiddels een start mogen maken. Broeders, wijsheid en zegen toegewenst. Een gezegend seizoen toegewenst.

In deze Saamwerker vindt u nog geen schets van ds. De Boer. Wel schets nummer 7 in de serie van 'Door de wereld gaat een Woord'. Vanwege de gezinsomstandigheden en de gezondheid van ds. Wallet is deze schets gemaakt door ds. J. van Walsem. Fijn dat het zo kon worden opgelost.

Verder zijn we als bestuur bezig geweest met het zoeken naar een opvolger voor br. S.J. Roos. Op de agenda voor onze bondsdag en ledenvergadering hopen we met een voorstel te komen. Dan hopen we ook afscheid te nemen van br. Roos. Sinds 1995 heeft hij zitting in ons bondsbestuur als penningmeester.

Vergeet u niet in uw zaterdag 4 november te reserveren voor onze bondsdag. Het onderwerp zal zijn: 'Als bidden moeilijker wordt'. Ds. A.Th. van Olst hoopt dit onderwerp voor ons in te leiden. Een citaat van hem: "Natuurlijk, de Heilige Geest leert je

bidden. Maar de bijbel staat ook vol handvatten als het gaat om het gebed”.

Zet de datum maar in uw agenda. U weet dat het bestuur zich zorgen maakt over de opkomst van de laatste jaren. We zou het bijzonder fijn zijn wanneer onze zorgen zullen verdwijnen... We denken met name ook aan de jongere broeders.

We wensen u allen persoonlijk en als vereniging Gods zegen toe.

Een hartelijke groet, namens het bestuur
A. Kok (secretaris)

Even aandacht voor:

- De website: www.mannenbond-cgk.nl
- Uiterste inleverdatum kopij voor De Saamwerker nummer 4-2023: zaterdag 18 november 2023.
- Bondsdag zaterdag 4 november 2023 te Ede. Aanvang 10.30 uur, maar...om 10 uur de jaarlijkse ledenvergadering.

Voor alle data geldt D.V.

Overlijdensbericht

Welzalig het volk dat de klank van de bazuin kent, zij wandelen, HEERE, in het licht van Uw aangezicht (Ps. 89:16).

Het bestuur van de mannenbond van de Chr. Geref. Kerken in Nederland heeft met droefheid kennisgenomen van het overlijden van

br. Hendrik Hakvoort

op 17 juni 2023. Br. Hakvoort bereikte de leeftijd van 80 jaar.

Vele jaren was br. Hakvoort van harte betrokken bij onze mannenbond. Zijn betrokkenheid kreeg een bijzondere gestalte tijdens zijn lidmaatschap van het bestuur van 2013 tot 2022

We denken met dankbaarheid terug aan wat br. Hakvoort voor onze mannenbond heeft betekend. We wensen zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen van harte de ondersteuning en de nabijheid van de HEERE toe bij het dragen van dit grote verlies.

Namens het bestuur van de mannenbond,

Ds. C.J. Droger, voorzitter
A. Kok, secretaris

Sprekers themadagen 2023

Thema: Christus alles?!

Christus' in de rechtvaardiging

(deelthema 1)

Christus' in de heiliging

(deelthema 2)

Ridderkerk: 7 oktober

Rechtvaardiging

ds. H. Peet (Sliedrecht)

Heiliging

ds. P.D. Teeuw (Sliedrecht)

Veenendaal: 14 oktober

Rechtvaardiging

ds. J.W. Verboom (Apeldoorn)

Heiliging

ds. J. van den Os (Harderwijk)